

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL 2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS 4 PRIORITETO „ENERGIJOS EFEKTYVUMO IR ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS GAMYBOS IR NAUDOJIMO SKATINIMAS“ 04.1.1-LVPA-K-110 PRIEMONĖS „NEDIDELĖS GALIOS BIOKURO KOGENERACIJOS SKATINIMAS“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO NR. 1 PATVIRTINIMO

2016 m. gruodžio 30 d. Nr. 1-338

Vilnius

Vadovaudamasis atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, 6.2.7 papunkčiu,

t v i r t i n u 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energinis efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.1.1-LVPA-K-110 priemonės „Nedidelės galios biokuro kogeneracijos skatinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašą Nr. 1 (pridedama).

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas

SUDERINTA

Viešosios įstaigos Lietuvos verslo paramos agentūros

2016 m. gruodžio 13 d. raštu Nr. R4-10174 (3.14)

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos energetikos ministro
2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1-338

**2014–2020 METŲ EUROPOS SAJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 4 PRIORITETO „ENERGIJOS EFEKTYVUMO IR
ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS GAMYBOS IR NAUDOJIMO
SKATINIMAS“ 04.1.1-LVPA-K-110 PRIEMONĖS „NEDIDELĖS GALIOS
BIOKURO KOGENERACIJOS SKATINIMAS“
PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS NR. 1**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energinis efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.1.1-LVPA-K-110 priemonės „Nedidelės galios biokuro kogeneracijos skatinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr.1 (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo sprendimu, kuriuo patvirtinami tam tikri „2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos“ elementai, kad, siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo, iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, Europos socialinio fondo ir specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai būtų teikiama parama Lietuvai (apie nurodytą sprendimą Europos Komisija pranešė dokumentu Nr. C(2014)6397) (toliau – Veiksmų programa), 4 prioriteto „Energinis efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.1.1-LVPA-K-110 priemonės „Nedidelės galios biokuro kogeneracijos skatinimas“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektai) vykdytojais, įgyvendindami pagal Aprašą finansuojamus projektus, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr.1-298 „Dėl 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.2. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės);

2.3. 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL 2014 L 187, p. 1) (toliau – Bendrasis bendrosios išimties reglamentas);

2.4. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.5. 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos Nr. 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL 2012 L 315, p. 1);

2.6. Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ (toliau – Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategija);

2.7. Nacionalinę šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. kovo 18 d. nutarimu Nr. 284 „Dėl Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programos patvirtinimo“;

2.8. Rekomendacijas dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintas Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 ir paskelbtas Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje (toliau – ES struktūrinių fondų svetainė) www.esinvesticijos.lt (toliau – Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Apraše vartojamos kitos sąvokos:

4.1. **Bendra šilumos ir elektros energijos gamyba (kogeneracija)** – suprantama taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatyme.

4.2. **Biokuras** – sąvoka, naudojama šio Aprašo tikslais kogeneracinių elektrinių kuro – biokuro rūšims aprašyti. Šio Aprašo tikslais biokuras – medienos biokuras: biokuras iš medienos apdirbimo ir medienos ruošos pramonės atliekų, biokuras iš lignino, malkos energetikai, miško kirtimo atliekos, ne miško medienos kirtimų mediena, antrinė mediena, biokuras iš baltalksnynų kirtimo, biokuras iš miško jaunuolynų ugdymo, biokuras iš trumpos apyvartos energetinių plantacijų, biokuras iš kelmų medienos ir kt. ir šiaudų biokuras: šiaudai, šiaudų granulės ir kt.

4.3. **Centralizuoto šilumos tiekimo sistema** – suprantama taip, kaip apibrėžta Šilumos kainų nustatymo metodikoje, patvirtintoje Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-96 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos“.

4.4. **Didelė įmonė** – įmonė, neatitinkanti labai mažos, mažos ir vidutinės įmonių apibrėžties, kaip nustatyta Bendrojo bendrosios išimties reglamento 1 priede.

4.5. **Didelio efektyvumo kogeneracija** – suprantama taip, kaip apibrėžta Elektros energijos, pagamintos didelio efektyvumo kogeneracijos proceso metu, kilmės garantijos pažymėjimų išdavimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 5 d. įsakymu Nr. 1-216 „Dėl elektros energijos, pagamintos didelio efektyvumo kogeneracijos proceso metu, kilmės garantijų pažymėjimų išdavimo taisyklių patvirtinimo“.

4.6. **Elektrinės įrengtoji galia** – suprantama taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme.

4.7. **Investicinė pagalba** – šio Aprašo tikslais suprantama taip, kaip Bendrojo bendrosios išimties reglamento 40 straipsnyje.

4.8. **Maža ir vidutinė įmonė** – suprantama taip, kaip apibrėžta Bendrojo bendrosios išimties reglamento 1 priede.

4.9. **Nepriklausomas šilumos gamintojas** – suprantama taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatyme.

4.10. **Poveikio aplinkai vertinimo procesas** – suprantama taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme.

4.11. **Sunkumų patirianti įmonė** – suprantama taip, kaip apibrėžta Bendrojo bendrosios išimties reglamento 2 straipsnio 18 punkte.

4.12. **Šilumos perdavimo tinklas** – suprantama taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatyme.

4.13. **Šilumos tiekėjas** – suprantama taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatyme.

4.14. **Vardinė (nominali) šiluminė galia** – suprantama taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme.

5. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Ministerija) ir viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra (toliau – įgyvendinančioji institucija).

6. Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negražinama subsidija.

7. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama projektų konkurso vienu etapu būdu.

8. Pagal Aprašą iš viso projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 12 000 000 eurų (dvylikos milijonų eurų), iš kurių iki 12 000 000 eurų (dvylikos milijonų eurų) – Sanglaudos fondo lėšos. Priimdama sprendimą dėl projektų finansavimo Ministerija turi teisę šiame punkte nurodytas sumas pakeisti, neviršydama Priemonių įgyvendinimo plane nurodytos Priemonei skirtos lėšų sumos ir nepažeisdama teisėtų pareiškėjų lūkesčių.

9. Priemonės tikslas – siekiant užtikrinti efektyvesnę energijos gamybą bei paskatinti didesnę atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą šilumos ūkio sektoriuje, centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje įrengti nedidelės galios biokuro kogeneracines elektrines.

10. Pagal Aprašą remiama veikla – naujų didelio efektyvumo biokuro kogeneracijos įrenginių (iki 5 MW elektrinės galios, visas nominalus šiluminis našumas ne didesnis nei 20 MW) įrengimas centralizuoto šilumos tiekimo sistemose (išskyrus Vilniaus ir Kauno miestų).

11. Pagal Apraše nurodytą remiamą veiklą kvietimą teikti paraiškas numatoma paskelbti 2017 m. I ketvirtį. Informacija apie planuojamus skelbti kvietimus taip pat pateikiama kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių plane, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

II SKYRIUS

REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

12. Pagal Aprašą galimi pareiškėjai yra:

12.1. šilumos tiekėjai;

12.2. (potencialūs) nepriklausomi šilumos gamintojai.

13. Pagal Aprašą projekto partneriai negalimi.

14. Pagal Aprašą nefinansuojamos sunkumų patiriančios įmonės. Pagal Aprašą finansavimas neteikiamas, jeigu pareiškėjas nėra sugrąžinęs anksčiau gautos valstybės pagalbos, kuri Europos Komisijos sprendimu pripažinta neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka.

III SKYRIUS

PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

15. Projektas turi atitikti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

16. Projektas turi atitikti šį specialųjį projektų atrankos kriterijų, patvirtintą Veiksmų programos stebėsenos komiteto 2016 m. kovo 24 d. posėdžio nutarimu Nr. 44P-13.1 (15) – projektas atitinka Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. kovo 18 d. nutarimu Nr. 284 „Dėl Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programos patvirtinimo“ (toliau – Nacionalinė šilumos ūkio plėtros 2015–

2021 metų programa), 1 tikslo „Mažinti šilumos energijos kainas ir aplinkos taršą, šilumos energijai gaminti naudojamo kuro balanse teikiant pirmenybę atsinaujinantiems ir (ar) vietiniams energijos ištekliams“ 1.1 uždavinio „Siekiant didinti vietinės konkurencingos elektros energijos gamybos apimtį, skatinti didelio naudingumo kogeneraciją“ 1.1.3 priemonę. Laikoma, kad projektas atitinka specialųjį projektų atrankos kriterijų, jei jis atitinka Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programos 1 tikslo „Mažinti šilumos energijos kainas ir aplinkos taršą, šilumos energijai gaminti naudojamo kuro balanse teikiant pirmenybę atsinaujinantiems ir (ar) vietiniams energijos ištekliams“ 1.1 uždavinio „Siekiant didinti vietinės konkurencingos elektros energijos gamybos apimtį, skatinti didelio naudingumo kogeneraciją“ 1.1.3 priemonę „Statant naujus kogeneracinius pajėgumus, užtikrinti, kad kitų miestų centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje papildomai būtų įrengta 43 MW elektrinės galios biokuro ir (ar) biodujų kogeneracinių įrenginių“ (2 priedo 1.1.3 papunktis).

17. Projektu turi būti prisidedama prie bent vieno Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos, patvirtintos Europos Komisijos (toliau – EK) 2012 m. kovo 23 d. komunikatu Nr. COM(2012) 128, kuri skelbiama EK svetainėje adresu http://ec.europa.eu/regional_policy/lt/policy/cooperation/macro-regional-strategies/baltic-sea/library/#1, tikslo įgyvendinimo pagal bent vieną Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos veiksmų plane, patvirtintame EK 2015 m. rugsėjo 10 d. sprendimu Nr. SWD(2015)177 final, kuris skelbiamas EK svetainėje adresu http://ec.europa.eu/regional_policy/lt/policy/cooperation/macro-regional-strategies/baltic-sea/library/#1, numatytą politinę sritį „Energetika“.

18. Projektų atranka vykdoma vadovaujantis prioritetiniais projektų atrankos kriterijais, nurodytais Aprašo 2 priede. Už atitiktį šiems prioritetiniams projektų atrankos kriterijams projektams skiriami balai (maksimalus galimas balų skaičius pagal kiekvieną kriterijų nurodytas Aprašo 2 priede). Pagal šį Aprašą privaloma surinkti minimali balų suma yra 20.

19. Jei projekto naudos ir kokybės vertinimo metu projektui suteikiama mažiau kaip 20 balų, paraiška atmetama. Jeigu projektai surenka vienodą balų skaičių ir jiems finansuoti nepakanka kvietimui teikti paraiškas skirtos lėšų sumos, tuomet projektai išdėstomi Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 151 punkte nustatyta tvarka.

20. Pagal Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

21. Teikiamų pagal Aprašą projektų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 36 mėnesiai nuo iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto sutarties (toliau – projekto sutartis) pasirašymo dienos.

22. Tam tikrais atvejais, dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto vykdymo laikotarpis gali būti pratęstas Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių nustatyta tvarka ir nepažeidžiant Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 213.1 ir 213.5 papunkčiuose nustatytų terminų.

23. Projekto veiklos turi būti pradėtos įgyvendinti ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

24. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

25. Projektu turi būti siekiama visų žemiau išvardytų stebėsenos rodiklių:

25.1. Produkto bendrojo rodiklio „Papildomi atsinaujinančių išteklių energijos gamybos pajėgumai“, kodas P.B.230;

25.2. Produkto bendrojo rodiklio „Bendras metinis šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažėjimas“, kodas P.B.234;

25.3. Nacionalinio produkto rodiklio „Naujai įrengtų didelio efektyvumo kogeneracijos įrenginių elektrinė įrengtoji galia“, kodas P.N.108.

26. Nustatant stebėsenos rodiklius, skaičiuojant pasiektas jų reikšmes ir atsiskaitant už juos, turi būti vadovujamasi stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašais, kurie skelbiami ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Aprašo 25.1, 25.2 papunkčiuose nurodytų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas nustatytas Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše. Aprašo 25.3 papunktyje nurodyto priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklio skaičiavimo aprašas nustatytas Priemonių įgyvendinimo plane.

27. Projekto vykdytojui nepasiekus įsipareigotų pasiekti stebėsenos rodiklių reikšmių, taikomos Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 22 skirsnio nuostatos.

28. Projekto parengtumui taikomi šie reikalavimai:

28.1. pareiškėjas iki paraiškos pateikimo turi būti parengęs investicijų projektą su Sąnaudų ir naudos analizės rezultatų skaičiuokle pagal Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir / ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodiką, patvirtintą viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337 (toliau – Investicijų projektų metodika). Sąnaudų ir naudos rezultatų skaičiuoklės darbalapyje (-iuose) „Prielaidos“, vadovaujantis Aprašo 42 ir 47 punktais turi būti išskirtos tinkamos ir netinkamos finansuoti išlaidos. Sąnaudų ir naudos analizės rezultatų skaičiuoklė ir Investicijų projektų metodika skelbiami ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt ir www.ppplietuva.lt. Nagrinėjant projekto įgyvendinimo alternatyvas, privaloma išnagrinėti vieną alternatyvą – naujų biokuro kogeneracijos įrenginių įsigijimas (Alternatyva „Naujų technologijos A įrenginių įsigijimas“) ir laisva forma pateikti priešingos padėties scenarijus (t. y. to paties galimumo įprasto (-ų) šilumos gamybos įrenginio (-ių) (pvz.: naujo dujinio vandens šildymo katilo) įsigijimo išlaidas ir jas pagrindžiančius dokumentus. Pagrindžiančiais dokumentais laikytini tokie dokumentai, kaip grindžiant projekto biudžetą, kaip tai numatyta Aprašo 43 punkte;

28.2. jei, vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu, privaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimą, pareiškėjas iki paraiškos pateikimo turi būti parengęs Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą ir turėti atsakingos institucijos galiojantį teigiamą sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių arba galiojančią atrankos išvadą, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, kai pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatas nustatyta tvarka turi būti atliktos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros;

28.3. jei pareiškėjo planuojamai ūkinei veiklai netaikomi reikalavimai dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, pareiškėjas iki paraiškos pateikimo turi būti parengęs rašytinį paaiškinimą dėl jo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai;

28.4. kai planuojama ūkinė veikla (arba planų ar programų įgyvendinimas) susijusi (-ęs) su įsteigtomis ar potencialiomis „Natura 2000“ teritorijomis ar artima tokių teritorijų aplinka, pareiškėjas iki paraiškos pateikimo turi būti atlikęs „Natura 2000“ teritorijų reikšmingumo nustatymą, vadovaujantis Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. D1-255 „Dėl Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatomis ir turėti atsakingos institucijos Planų ar programų įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvadą. Jei planuojama ūkinė veikla nėra susijusi su įsteigtomis ar potencialiomis „Natura 2000“ teritorijomis ar artima tokių teritorijų aplinka, pareiškėjas iki paraiškos pateikimo turi būti parengęs rašytinį paaiškinimą;

28.5. pareiškėjas, nurodytas Aprašo 12.1 papunktyje, iki paraiškos pateikimo turi būti pradėjęs projektui numatytų investicijų derinimą institucijos, su kuria derinamos investicijos, teisės aktų nustatyta tvarka;

28.6. pareiškėjai, nurodyti Aprašo 12.1 ir 12.2 papunkčiuose, iki paraiškos pateikimo turi turėti galiojantį leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, o pareiškėjas, nurodytas Aprašo 12.2. papunktyje – ir prisijungimo prie šilumos perdavimo tinklo sąlygas, kurios bus įvykdytos projekto įgyvendinimo metu;

28.7. nuosavybės arba kitos daiktinės pareiškėjo teisės į nekilnojamąjį turtą, kuris bus naudojamas įgyvendinant projektą, ir (arba) Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.254 straipsnyje nurodyti juridiniai faktai, susiję su šiuo nekilnojamuoju turtu, iki paraiškos pateikimo turi būti įregistruoti Nekilnojamojo turto registre (pateikiamas išrašas). Daiktinės teisės į nekilnojamąjį turtą turi galioti ne trumpiau kaip penkerius metus nuo projekto finansavimo pabaigos arba atitikti Aprašo

28.8 papunkčio nuostatas. Turto, kuris bus naudojamas įgyvendinant projektą, paskirtis turi atitikti projektu įgyvendinamą veiklą. Jei turtas, kuris bus naudojamas įgyvendinant projektą, pareiškėjo naudojamas pagal panaudos ar nuomos sutartį, pareiškėjas turi turėti panaudos davėjo ar nuomotojo raštišką sutikimą vykdyti projekto veiklas;

28.8. pareiškėjas, ne nuosavybės teise valdantis nekilnojamąjį turtą, kuris bus naudojamas įgyvendinant projektą, ir šio turto savininkas turi sudaryti susitarimą dėl projekto įgyvendinimo, kuriame būtų nustatyti tarpusavio įsipareigojimai dėl pareiškėjo ar projekto vykdytojo teisių ir pareigų perleidimo–perėmimo, jeigu pateikus paraišką, projekto įgyvendinimo metu ar poprojektiniu laikotarpiu pasibaigtų arba nutrūktų teisiniai santykiai, kurių pagrindu pareiškėjas ar projekto vykdytojas valdo tiesiogiai su projektu susijusį turtą. Susitarime taip pat turi būti nustatytos turto, kuriam įsigyti ar sukurti skiriamos projekto lėšos, perleidimo–perėmimo sąlygos, atsižvelgiant į valstybės pagalbai taikomus reikalavimus.

29. Pareiškėjams, kurie yra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas), vykdant viešuosius pirkimus rekomenduojama įvertinti galimybę prisidėti prie Viešųjų pirkimų įstatymo 24 straipsnio 3 dalyje nustatytų energijos vartojimo efektyvumo ir aplinkos apsaugos reikalavimų taikymo.

30. Projekto veiklos, kurioms prašoma finansavimo, gali būti pradėtos įgyvendinti ne anksčiau nei po paraiškos registravimo įgyvendinančioje institucijoje dienos, tačiau projekto išlaidos nuo paraiškos registravimo iki sprendimo dėl projekto finansavimo priėmimo yra patiriamos pareiškėjo rizika. Jeigu projekto veiklos, pradedamos įgyvendinti iki paraiškos registravimo įgyvendinančioje institucijoje dienos, visas projektas tampa netinkamas ir jam finansavimas neskiriamas.

31. Projekte negali būti numatyti apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui.

32. Projektu turi būti prisidedama prie darnaus vystymosi principo įgyvendinimo ekonomikos ir aplinkosaugos srityse, t. y. įgyvendinant projekto veiklas turi būti prisidedama prie Nacionalinės darnaus vystymosi strategijoje aprašytų ilgalaikių ir trumpalaikių energetikos tikslų, jų uždavinių įgyvendinimo.

IV SKYRIUS TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

33. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, paskelbtose ES struktūrinių fondų svetainėje (www.esinvesticijos.lt), išdėstytais projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

34. Projekto tinkamos finansuoti išlaidos yra projekto veiklų išlaidos, patirtos nuo paraiškos registravimo įgyvendinančioje institucijoje dienos iki projekto finansavimo pabaigos.

35. Mažiausia galima projektui skirti finansavimo lėšų suma yra 200 000 eurų (du šimtai tūkstančių eurų), didžiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų suma yra 4 000 000 eurų (keturi milijonai eurų).

36. Pagal šį Aprašą projekto veiklos (-ų) finansavimas yra valstybės pagalba, teikiama pagal Bendrojo bendrosios išimties reglamento III skyriaus 7 skirsnio 40 straipsnį. Valstybės pagalbos didelio naudingumo kogeneracijai teikimo sąlygos, kurios atitinka Bendrojo bendrosios išimties reglamento nuostatas, yra suderinamos su vidaus rinka.

37. Įgyvendinančioji institucija tikrina projekto atitiktį Bendrojo bendrosios išimties reglamento I skyriuje nustatytiems bendriesiems reikalavimams ir III skyriaus 7 skirsnio 40 straipsnyje nustatytiems valstybės pagalbos didelio naudingumo kogeneracijai pagal projekto atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros lapą (pildomas Aprašo 3 priedas).

38. Vadovaujantis Bendrojo bendrosios išimties reglamento III skyriaus 7 skirsnio 40 straipsnio 4 dalimi, pareiškėjas turi pateikti informaciją apie valstybės pagalbą projektui, siekiant nustatyti didžiausią galimą valstybės pagalbos sumą projektui (pildomas Aprašo 5 priedas).

39. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro:

39.1. 60 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų, kai pareiškėjas yra didelė įmonė. Pareiškėjas privalo prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau nei 40 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų;

39.2. 70 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų, kai pareiškėjas yra vidutinė įmonė. Pareiškėjas privalo prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau nei 30 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų;

39.3. 80 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų, kai pareiškėjas yra maža įmonė. Pareiškėjas privalo prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau nei 20 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

40. Pareiškėjas savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo didesne nei reikalaujama lėšų suma.

41. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo lėšų.

42. Pagal Aprašą ir Bendrąjį bendrosios išimties reglamento 40 straipsnį investicinė pagalba teikiama tik naujiems įrenginiams. Tinkamos finansuoti yra papildomos investicijų į įrangą, kurios reikia, kad įrenginys veiktų kaip didelio naudingumo kogeneracijos įrenginys, palyginti su to paties pajėgumo įprastais elektros energijos ar šilumos gamybos įrenginiais, išlaidos, t. y.: 4 išlaidų kategorija „Įranga, įrenginiai ir kitas turtas“ – kompiuterinės technikos, programinės įrangos, kitos įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto įsigijimo išlaidos (įskaitant jų transportavimo, projektavimo, sumontavimo, vietos (aikštelės) paruošimo, instaliavimo, paruošimo naudoti, išbandymo, apmokymo naudotis, saugos instruktažo, techninės priežiūros ir susijusias išlaidas) su išvardintų veiklų vykdymu susijęs darbo užmokestis bei komandiruočių išlaidos. Už kasmetines atostogas ir (ar) kompensacijas už nepanaudotas kasmetines atostogas apmokamos taikant maksimalias kasmetinių atostogų išmokų fiksuotąsias normas. Normos nustatomos vadovaujantis Finansų ministerijos 2016 m. sausio 19 d. patvirtinta „Kasmetinių atostogų išmokų fiksuotųjų normų nustatymo tyrimo ataskaita“. Projekto veikloms vykdyti (vykdančio personalo komandiruotės) reikalingos transporto Lietuvoje išlaidos apmokamos taikant Kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotuosius įkainius. Įkainiai nustatomi vadovaujantis Finansų ministerijos 2015 m. balandžio 24 d. patvirtinta „Kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaita“.

43. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dydis nustatomas atsižvelgiant į projekto išlaidų realumą ir būtinumą bei reikalavimus, keliamus tinkamoms finansuoti išlaidoms. Paraiškos vertinimo metu išlaidų, numatytų Aprašo 42 punkte, įkainiai nustatomi vadovaujantis rinkoje egzistuojančiomis kainomis. Pareiškėjas privalo turėti dokumentus, įrodančius projekto biudžeto pagrįstumą (projektinės sąmatos arba techniniai projektai, arba ne mažiau kaip trys tiekėjų komerciniai pasiūlymai, arba nuorodos į rinkoje galiojančias kainas, arba galimybių studijos ir panašiai).

44. Paraiškos formos projekto biudžeto lentelė pildoma vadovaujantis Biudžeto pildymo instrukcija, pateikta Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams.

45. Pagal Aprašą kryžminis finansavimas netaikomas.

46. Projekte numatyta įranga, įrenginiai ir kitas turtas turi būti įsigyti vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis. Įsigyjamas turtas turi būti naujas.

47. Pagal šį Aprašą netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos:

47.1. išlaidos, neišvardytos šio Aprašo 42 punkte taip pat statybos, rekonstrukcijos prisijungimo prie tinklų išlaidos;

47.2. išlaidos, patirtos kai paslaugas ar prekes, atitinkančias Aprašo 42 punkte išvardintoms išlaidoms, teikia susijęs su pareiškėju asmuo ir (ar) įmonė (toliau – susiję asmenys). Susijusiais asmenimis laikomi asmenys, atitinkantys susijusių įmonių apibrėžimą bei paaiškinimus, kaip tai numatyta Bendrojo bendrosios išimties reglamento I priedo 3 straipsnio 3 dalyje;

47.3. išlaidos, aprašytos Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 34 skirsnyje;

47.4. paraiškos parengimo paslaugų išlaidos.

48. Valstybės pagalba, kurios tinkamas finansuoti išlaidas galima nustatyti ir kuriai pagal Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą taikoma išimtis, gali būti sumuojama su:

48.1. bet kokia kita valstybės pagalba (taip pat ir pagalba išduodant nemokamus apyvartinius taršos leidimus, projektams įtrauktiems į Lietuvos Respublikos paraišką EK dėl nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo elektros energijos gamybos įrenginiams pereinamuoju 2013–2020 m. laikotarpiu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-559/1-179 „Dėl nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo elektros energijos gamybos įrenginiams pereinamuoju 2013–2020 m. laikotarpiu“), jei tos priemonės yra susijusios su skirtingomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurias galima nustatyti;

48.2. bet kokia kita valstybės pagalba, susijusia su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurios iš dalies arba visiškai sutampa, tik jeigu taip susumavus neviršijamas didžiausias pagalbos intensyvumas ar pagalbos suma, pagal Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą taikoma tai pagalbai.

49. Pagal Aprašą teikiama valstybės pagalba nesumuojama su jokia *de minimis* pagalba, susijusia su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, jeigu susumavus būtų viršytas pagalbos intensyvumas, nustatytas Bendrojo bendrosios išimties reglamento 40 straipsnio 5 ir 6 dalyse.

50. Įgyvendinančioji institucija paraiškos vertinimo metu patikrina pareiškėjo teisę gauti valstybės pagalbą pagal Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą. Priėmusi sprendimą finansuoti projektą, Ministerija per 5 darbo dienas registruoja suteiktos valstybės pagalbos sumą Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registre.

V SKYRIUS

PARAIŠKŲ RENGIMAS, TEIKIMAS, VERTINIMAS, SPRENDIMAS DĖL PROJEKTO FINANSAVIMO, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS IR KONSULTAVIMAS

51. Įgyvendinančioji institucija kvietimą teikti paraiškas skelbia ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 82 punkte nustatyta tvarka.

52. Siekdamas gauti finansavimą, pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios forma (.pdf formatu) skelbiama ES struktūrinių fondų svetainės (www.esinvesticijos.lt) skiltyje „Finansavimas“.

53. Pareiškėjas pildo paraišką ir kartu su Aprašo 57 punkte nurodytais priedais iki kvietimo teikti paraiškas skelbime nustatyto termino paskutinės dienos teikia ją įgyvendinančiajai institucijai per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS), o jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės – įgyvendinančiajai institucijai raštu Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 12 skirsnyje nustatyta tvarka.

54. Jei paraiškos gali būti teikiamos per DMS ir pareiškėjas iki paraiškos teikimo nėra registruotas DMS naudotoju, jis prieš pateikdamas paraišką, turi užsiregistruoti DMS naudotoju naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma. DMS naudojimosi tvarka nustatyta Duomenų teikimo per DMS tvarkos apraše (Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 1 priedas).

55. Tuo atveju, kai DMS funkcinės galimybės nepakankamos ar neužtikrinamos, paraiška su priedais įgyvendinančiajai institucijai teikiama kaip pasirašytas popierinis dokumentas arba kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas saugiu elektroniniu parašu, priklausomai nuo to, kokią šio dokumento formą pasirenka pareiškėjas. Kai paraiška teikiama kaip elektroninis dokumentas, kartu su paraiška teikiama dokumentai ir (ar) skaitmeninės pridėdamų dokumentų kopijos elektroniniu parašu gali būti netvirtinami. Kai paraiška teikiama kaip pasirašytas popierinis dokumentas, kartu su paraiška teikiamos dokumentų kopijos, turint originalus, galinčius patvirtinti pateiktų kopijų atitiktį, papildomai gali būti netvirtinamos.

56. Jeigu vadovaujantis Aprašo 53 punktu paraiška teikiama raštu, ji gali būti teikiama vienu iš šių būdų:

56.1. įgyvendinančiajai institucijai teikiamas pasirašytas popierinis paraiškos ir jos priedų dokumentas (kartu pateikiant į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką ir priedus). Paraiškos originalo ir elektroninės versijos turinys turi būti identiškas. Nustačius, kad paraiškos elektroninės versijos turinys neatitinka originalo, vadovaujamosi paraiškos originale nurodyta informacija. Paraiška gali būti pateikta registruotu laišku, per pašto kurjerį arba įteikta asmeniškai kvietime nurodytu adresu;

56.2. įgyvendinančiajai institucijai kvietime nurodytu elektroninio pašto adresu siunčiamas elektroninis dokumentas, pasirašytas saugiu elektroniniu parašu. Kai paraiška teikiama pastaruoju būdu, kartu teikiami dokumentai ir (ar) skaitmeninės pridėdamų dokumentų kopijos elektroniniu parašu gali būti netvirtinami.

57. Kartu su paraiška reikia pateikti:

57.1. investicijų projektą su Šanaudų ir naudos analizės rezultatų skaičiuokle (xlsx.formatu), kaip nurodyta Aprašo 28.1 papunktyje;

57.2. pareiškėjas, nurodytas Aprašo 12.1 papunktyje, – šilumos tiekimo licenciją išdavusios institucijos išduotos šilumos tiekimo licencijos ir jos priedų kopijas. Tuo atveju, jeigu nurodyti dokumentai yra viešai prieinami, galima pateikti nuorodą į viešai prieinamus dokumentus;

57.3. pareiškėjai, nurodyti Aprašo 12.1 ir 12.2 papunkčiuose, – leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus kopijas;

57.4. pareiškėjas, nurodytas Aprašo 12.2 papunktyje, – prisijungimo prie šilumos perdavimo tinklo sąlygų ir jų priedų kopijas;

57.5. jeigu pareiškėjui, nurodytam Aprašo 12.1 papunktyje, šilumos tiekimo licenciją yra išdavusi savivaldybė, – savivaldybės sprendimo, nurodančio, kad investicijos yra suderintos, nuorašą arba kopiją;

57.6. jeigu pareiškėjui, nurodytam Aprašo 12.1 papunktyje, šilumos tiekimo licenciją yra išdavusi Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) arba pareiškėjui, nurodytam Aprašo 12.2 papunktyje, kuriam yra taikoma reguliuojama kainodara, – Komisijos nutarimo investicijų sąrašo derinimo arba nutarimo dėl investicijų projekto derinimo, apimančio projekte numatytas investicijas, išrašą, patvirtintą įmonės vadovo parašu, ar kopiją. Išrašą arba kopiją pareiškėjas turi pateikti su paraiška arba ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo paraiškos pateikimo;

57.7. nuosavybės ar kitas daiktines pareiškėjo teises į nekilnojamąjį turtą, kuris bus naudojamas projekto metu, ir sutikimą, jei taikoma, kaip nurodyta Aprašo 28.7 papunktyje;

57.8. pareiškėjas, ne nuosavybės teise valdantis nekilnojamąjį turtą, kuris bus naudojamas įgyvendinant projektą, – susitarimą su turto savininku dėl projekto įgyvendinimo, kaip numatyta Aprašo 28.8 papunktyje;

57.9. dokumentus, jų nuorašus arba kopijas apie projektui taikomus aplinkosauginius reikalavimus, kaip nurodyta Aprašo 28.2–28.4 papunkčiuose;

57.10. informaciją apie gautą valstybės pagalbą ir kitus finansavimo šaltinius (Aprašo 4 priedas);

57.11. informaciją apie valstybės pagalbą projektui, kaip nurodyta Aprašo 38 punkte (Aprašo 5 priedas);

57.12. pagrindžiančius dokumentus, kaip nurodyta Aprašo 28.1. papunktyje ir 43 punkte;

57.13. jeigu pareiškėjas už paskutinius dvejus metus nėra pateikęs Juridinių asmenų registruoti metinės finansinės atskaitomybės dokumentų (balanso, pelno (nuostolių), pinigų srautų (jeigu sudaroma) ir nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitų), – paskutinių dvejų metų patvirtintos finansinės atskaitomybės dokumentų ir paskutinio ketvirčio iki paraiškos pateikimo tarpinės finansinės atskaitomybės dokumentų, pasirašytų įmonės direktoriaus ir patvirtintų įmonės antspaudu, kopijas;

57.14. jeigu pareiškėjas yra maža arba vidutinė įmonė, – smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaraciją, kurios forma patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo”;

57.15. jei pareiškėjas planuoja naujos kogeneracinės elektrinės statybą, – statybą leidžiantį dokumentą ir techninį projektą, parengtą teisės aktų numatyta tvarka, tuo atveju, jeigu dokumentai yra gauti ir (arba) parengti iki paraiškos pateikimo;

57.16. įrodymus, kad turi stabilius ir pakankamus finansų išteklius, gali užtikrinti savo veiklos tęstinumą per visą projekto įgyvendinimo laikotarpį ir prisidėti prie projekto finansavimo nuosavomis lėšomis. Pareiškėjo nuosavų lėšų finansavimo šaltiniai turi būti aiškiai apibrėžti, patikimi, tinkami, pakankami ir realūs paraiškos pateikimo metu. Pakankamai apibrėžtais, patikimais ir tinkamais nuosavų lėšų finansavimo šaltiniais gali būti laikomi:

57.16.1. banko paskola. Tokiu atveju su paraiška pateikiama pažyma, kurioje nurodytas banko sprendimas suteikti paskolą konkrečiam projektui, esant ar įvykdžius tam tikras sąlygas. Pasirašytos kredito sutarties kopija turės būti pateikta iki projekto sutarties pasirašymo datos;

57.16.2. pareiškėjo piniginės lėšos. Tokiu atveju su paraiška pateikiamas sprendimas, patvirtintas juridinio asmens atitinkamo valdymo organo ar asmens (asmenų grupės), turinčio (-ios) teisę priimti tokius sprendimus, kuriais nutarta projekto įgyvendinimui skirti tam tikrą juridinio asmens lėšų sumą;

57.16.3. savininko ir (ar) dalyvių piniginiai įnašai. Tokiu atveju su paraiška pateikiamas savininko ir (ar) dalyvių sprendimas (susirinkimo protokolo kopija) skirti konkrečią lėšų sumą projektui įgyvendinti bei dokumentai, patvirtinantys savininko ir (ar) dalyvių finansinius pajėgumus skirti lėšas (patvirtintos finansinės atskaitomybės dokumentų kopijos, aktuali pajamų deklaracija, patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos žyma ir (ar) kt.);

57.17. Užpildytą Aprašo priedą Nr. 6 „Informacija, reikalinga projekto atitikčiai projektų atrankos kriterijams įvertinti”.

58. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma kvietime teikti paraiškas. Priedai teikiami kartu su paraiška ir jie turi būti pateikti iki paraiškai teikti nustatyto termino paskutinės dienos, išskyrus priedą, nurodytą Aprašo 57.6 papunktyje.

59. Jei laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjai negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (ar) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu bei apie tai paskelbia Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 82 punkte nustatyta tvarka.

60. Įgyvendinančioji institucija ne vėliau kaip per 7 dienas nuo paraiškos gavimo dienos per DMS arba raštu, jei nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės, informuoja pareiškėją apie paraiškos registravimą ir jai suteiktą unikalų paraiškos kodą.

61. Įgyvendinančioji institucija ne vėliau kaip per 7 dienas nuo paraiškos pateikimo dienos paskutinės dienos ES struktūrinės fondų svetainėje (www.esinvesticijos.lt) paskelbia informaciją apie registruotas paraiškas, vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 99 punktu.

62. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 4 ir 5 skirsniuose nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta kvietimo teikti paraiškas skelbime, paskelbtame pagal aprašą ES struktūrinės fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

63. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus, taip pat projekto naudos ir kokybės vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 16 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 2 priede „Projekto naudos ir kokybės vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

64. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

65. Paraiškos vertinamos įgyvendinančiosios institucijos ne ilgiau kaip 90 dienų nuo kvietimo teikti paraiškas skelbime nurodytos paskutinės paraiškų pateikimo dienos.

66. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje) vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS arba raštu, kol nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės.

67. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 14–16 skirsniuose ir pagal juose nustatytą tvarką. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS jei nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės – raštu ir paraiškoje nurodytu elektroniniu paštu per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

68. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskusti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

69. Paraiškų baigiamąjį vertinimo aptarimą organizuoja ir Paraiškų baigiamojo vertinimo aptarimo grupės sudėtį tvirtina įgyvendinančioji institucija Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 146 punkte nustatyta tvarka. Paraiškų vertinimo aptarimo grupės veiklos principai nustatomi įsakyme, kuriuo tvirtinama grupės sudėtis, arba šios grupės darbo reglamente.

70. Įgyvendinančiajai institucijai baigus paraiškų vertinimą, sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka.

71. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS arba raštu, jei atitinkamos DMS funkcinės galimybės nėra įdiegtos, pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

72. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės projektų sutartys tarp pareiškėjo ir įgyvendinančiosios institucijos ne vėliau kaip per 60 dienų nuo sprendimo dėl projektų finansavimo priėmimo dienos.

73. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 14 dienų.

74. Ne vėliau kaip iki įgyvendinančiosios institucijos nurodyto galutinio sprendimui dėl paraiškos vertinimo priimti reikalingo termino pareiškėjas turi pateikti galutinį banko sprendimą suteikti paskolą konkrečiam projektui, o iki projekto sutarties pasirašymo turi būti sudaręs sutartį gauti paskolą, jei pareiškėjo įnašas arba įnašo dalis yra paskola. Jei pareiškėjas per nustatytą terminą neįvykdo šių reikalavimų, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios ir projektas nefinansuojamas.

75. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios. Pareiškėjas iki įgyvendinančiosios institucijos nustatyto pasiūlymo galiojimo termino pabaigos turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą.

76. Įgyvendinančioji institucija, įvertinusi prašymo priežastis ir atsižvelgdama į Aprašo 73 punkte nustatytą projektų sutarčių sudarymo terminą, turi teisę pratęsti sutarties pasirašymo terminą, ir apie savo sprendimą informuoti pareiškėją ne vėliau kaip per 7 dienas nuo prašymo gavimo dienos.

77. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas:

77.1. kaip pasirašytas popierinis dokumentas, arba

77.2. kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroniniu parašu, priklausomai nuo to, kokią šio dokumentų formą pasirenka projekto vykdytojas.

VI SKYRIUS

PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

78. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse ir Apraše nustatytus reikalavimus.

79. Projekto vykdytojas privalo informuoti apie įgyvendinamą ar įgyvendintą projektą Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 37 skirsnyje nustatyta tvarka.

80. Projekto vykdytojas turi apdrausti projekto įgyvendinimui skirtą ilgalaikį materialųjį turtą, kuris įsigytas ar sukurtas iš projektui skirtu finansavimo lėšų, maksimaliu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų. Turtas turi būti apdraustas projekto įgyvendinimo laikotarpiu nuo tada, kai yra sukuriamas ar įsigyjamas ir ne mažiau kaip penkerius metus nuo projekto finansavimo pabaigos.

81. Projekto užbaigimo reikalavimai nustatyti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 27 skirsnyje.

82. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 27 skirsnyje nustatyta tvarka projekto vykdytojas turi užtikrinti investicijų tęstinumą. Projekto tęstinumas turi būti užtikrintas penkerius metus po projekto finansavimo pabaigos.

83. Visi su projekto įgyvendinimu susiję dokumentai turi būti saugomi Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 42 skirsnyje ir Bendrojo bendrosios išimties reglamento 9 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

84. Aprašo keitimo tvarka yra nustatyta Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 11 skirsnyje.

85. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, taikomas Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės.